

[Kryger.]

get ved størrelsen. På alle pengesedler er der jo anbragt et nummer, som står på langs af sedlen. Hvis der var mulighed for på 5 kr.-sedlerne at sætte nummeret på tværs over begge ender, troede han, at spørgsmålet ville være løst, idet han mener, at de blinde i så tilfælde vil kunne skelne dem fra hinanden.

Da hele denne sag er af så stor og alvorlig betydning for de blinde, hvis antal er ca. 4 000, vil jeg gerne henstille til den højtærede handelsminister at foranledige, at nationalbanken får pålæg om at forsøge at ændre pengesedlerne, således at disse mennesker ikke bliver afskåret fra ved egen hjælp at opretholde livet.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): I anledning af det ærede medlems spørgsmål vil jeg gerne straks sige, at jeg ser med al mulig forståelse på de blindes vanskeligheder, og jeg er af den opfattelse, at der fra det offentliges side bør tages videst muligt hensyn til dem. Jeg er i og for sig også enig i, at det havde været ønskeligt at kunne imødekomme de blindes ønsker om at give de nye 5 og 10 kr.-sedler forskelligt format.

Da dette spørgsmål blev rejst overfor mig i slutningen af forrige år, var fremstillingen af de nye sedler allerede så langt fremme, at det ikke uden meget store ofre ville være muligt at ændre størrelsen af den ene af disse sedler.

Når nationalbanken i sin tid bestemte sig for at gøre 5 og 10 kr.-sedlerne lige store, skyldtes det, at den stadigt voksende seddelcirkulation gjorde det nødvendigt at gennemføre rationaliserede produktionsmetoder, idet omkostningerne ved seddel-fremstillingen ellers bliver uforholdsmæssigt store. Nationalbanken har betragtet det som et betydningsfuldt led i rationaliseringsbe- stræbelserne at lade sedlernes størrelse be- stemme dels af bredden af papirbanerne, som de kommer fra papirmaskinerne, dels af trykkemaskinernes format. Den besparelse, der opnåedes ved en sådan fremstil- lingsmetode, var så væsentlig, at banken ikke anså det for forsvarligt at opgive dette.

Der har været forslag fremme om en mærkning af sedlerne, f. eks. ved afskæring af hjørner, indsnit i sedlerne eller ved gen-

nemhulning. En sådan mærkning af penge- sedler kendes såvidt vides ikke i andre lande, og det ville derfor kunne befrygtes, at så- danne mærkede sedler i udlandet kunne frem- kalde det indtryk, at de var makulerede. Man har også foreslået at forsyne den ene seddel med brudt kant, men sådanne sedler rives lettere itu end sedler med glat kant, hvad der selvsagt må forventes at ned- sætte sedlernes gennemsnitlige levetid, og desuden vil det antagelig være forholdsvis let at ændre netop dette særpræg.

Som nævnt af spørgeren er 5 og 10 kr.- sedlerne i vore nabolande Norge og Sverige af samme format, og i et land som USA har man samme format for alle pengesedler. Forøvrigt har vore egne 50 og 100 kr.- sedler jo også samme format, uden at dette, såvidt jeg ved, har givet anledning til større vanskeligheder.

Jeg har som nævnt al mulig sympati med de blinde, og jeg ville gerne have kunnet hjælpe dem på det her berørte område, hvis dette havde kunnet gøres med rimelige ofre, men det var desværre ikke muligt i den fore- liggende situation. Hvilke muligheder der er på lidt længere sigt, kan jeg ikke sige på stående fod, men jeg vil fortsætte mine un- dersøgelser heraf.

En rent øjeblikkelig hjælp for de blinde vil det være, såfremt både myndigheder og befolkning indstiller sig på udelukkende at anvende 5 kr.-sedler og mønter i penge- omsætning med de blinde.

Kryger: Jeg vil gerne takke den højtærede handelsminister, fordi han i hvert tilfælde fremover vil gå ind i et arbejde for muligvis at skabe en ændring på dette område. Den højtærede handelsminister nævnte, at også 50 og 100 kr.-sedlerne er af samme stør- relse, og at det ikke har voldt større vanskeligheder; det ligger vel ganske natur- ligt i, at det ikke er almindeligt, at disse mennesker bliver præsenteret for dem. Jeg forstår udmærket godt, at det har været rigtigt og nødvendigt, at nationalbanken gør, hvad der er muligt for at rationalisere og derved billiggøre fremstillingen, men jeg vil alligevel mene, at man havde gjort de blinde her i landet en meget stor tjeneste, hvis man i tide havde taget dem med på råd. Efter det, jeg har set af den korrespon- dance, der har været ført med dem, har det ikke manglet på vilje hos de blinde til at